



معاونت علمی و فناوری
شبکه دانش کشاورزی
سلسله برنامه‌های ویدیو کنفرانس انتقال دانش به‌روز در گستره ملی بخش کشاورزی

عنوان:

پیوند سرشاخه کاری انگور

سخنران:

دکتر علی دادار

عضو هیأت علمی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی خراسان شمالی
محقق معین

سطح زیر کشت انگور در ایران

- ۳۰۲۰۰۰ هکتار
- تولید ۱۷۳۰۹۵۰۳ تن
- استفاده از سرشاخه کاری گامی بزرگ برای تولید انگور بیشتر و با **کیفیت** تر می باشد.
- تأمین **پیوندک مناسب** نقش کلیدی به منظور سرشاخه کاری ، نقش پایه ای و اساسی در افزایش کمی و کیفی محصول انگور، ایفا می نماید.
- بعد از پسته، دومین محصول مهم باغی ایران است .

مهمترین مشکلات باغ های انگور

- درست نبودن فرم پرورش و کوچک بودن سطح
- عدم انتخاب صحیح رقم و نبودن ارقام مناسب تجاری در هر منطقه
- حساسیت ارقام به سرما و بیمار های قارچی
- نبودن پایه مناسب
- حساسیت به رطوبت و بارندگی اواخر مرداد و شهریور
- مدیریت ضعیف تغذیه
- عملکرد پایین و نبودن صنایع تبدیلی
- برداشت پرهزینه و در آمد پایین

ویژگی یک پیوندک خوب

- ❖ اصالت و خلوص ژنتیکی
- ❖ سلامت و عاری بودن از عوامل بیماری زا
- ❖ تولید یکنواخت
- ❖ اندازه درخت
- ❖ مقاومت به آفات و بیماری ها
- ❖ سرمای زمستان
- ❖ تاریخ گل دهی
- ❖ تاریخ رسیدن میوه
- ❖ عملکرد مناسب و در آمد اقتصادی بالا
- ❖ سازگاری با شرایط منطقه
- ❖ سازگاری به سرما و آفات و بیماری ها
- ❖ مناسب تازه خوری و تهیه خشکبار و صنایع تبدیلی

اهداف سرشاخه کاری انگور

- تغییر رقم (تعویض تاج گیاه)
- جوان سازی
- جایگزینی قسمت های آسیب دیده
- اصلاح تربیت تاج
- بهبود گرده افشانی و تشکیل میوه
- ایجاد یکنواختی در مدیریت باغ و برداشت محصول ناشی از ارقام متعدد داخل یک باغ
- تحمل در برابر سرما
- ایجاد زودرسی یا دیررسی محصول

هدف اصلی از سرشاخه کاری انگور

- تغییر رقم انگور با ارقام جدید تجاری و **استفاده از ریشه** ارقام موجود به خاطر **مقاومت به آهک و شرایط نامساعد خاکی** است زیرا ارقام جدید تجاری مخصوصا امریکایی ها حساس به خاک های اهکی هستند که بیش از ۸۴٪ خاک های مناطق مناسب کشت انگور آهکی می باشد. این روش به کندن درختان و جایگزینی با ارقام جدید ترجیح داده می شود زیرا گل و میوه دهی در سرشاخه کاری سریع تر از کاشت ارقام جدید و حداقل **۵ تا ۷ سال** به سود باغداران می باشد. تنها راه حل برای جلوگیری از ضرر و زیان باغداران برای تبدیل ارقامی که قیمت چندانی ندارند و رقم های که بازار خود را از دست داده اند سرشاخه کاری با ارقام جدید و سود آور نه کندن درختان کم بار از ریشه است.

انواع پیوند رایج در انگور

✓ پیوند اسکنه خشبی

✓ پیوند قاشی

✓ پیوند اسکنه سبز

زمان تهیه پیوندک

● در پیوند اسکنه خشبی و پیوند قاشی بعد از
زمان خزان کامل برگها تا قبل از فعال شدن
شیره نباتی و متورم شدن جوانه ها **۱۵ بهمن**
ماه تا اواخر اسفند

● در پیوند اسکنه سبز از **اواخر اردیبهشت تا**
اواسط خرداد ماه

تهیه و نگهداری پیوندک

- انتخاب پیوندک مناسب و نحوه نگهداری صحیح آنها تا زمان انجام پیوند یکی از مهمترین عوامل موثر در افزایش میزان موفقیت پیوند است.
- در پیوند **اسکنه خشبی**، پیوندک **یک شاخه یکساله** خزان کرده، سالم، با مقطع گرد، کاملاً چوبی شده و به قطر ۱۰ الی ۲۰ میلی متر (ترجیحاً ۱۵ میلی متر) و دارای حداقل ۲-۳ **جوانه** می باشد.
- در **پیوند قاشی** پیوندک **یک جوانه چوبی شده**
- در پیوند **اسکنه علفی**، پیوندک **شاخه های سبز علفی** آبدار تا قطر ۵ میلیمتر است

- در مناطق سردسیری که خطر سرمازدگی بعد از پیوند اسکنه وجود دارد و یا مناطقی که خطر حمله مورچه به تنه درخت وجود دارد از پیوند اسکنه زیر خاکی استفاده می گردد از قطر پایه ۳۰-۵/۲ سانتی متر بهترین نتیجه را می دهد. ابتدا به اندازه دو پا بیل ۴۰ سانتی متر اطراف طوقه را خالی کرده سپس ۲۰ سانتی متر مانده به سطح خاک تنه اصلی را قطع کرده و عمل پیوند انجام می شود و برای جلوگیری از سرمازدگی پیوندک با خاک تا دو سانتی متر به انتهایی آن پوشیده می شود. و یا می توان پس از رشد شاخه ها از سطح خاک پیوندزینی زد. انگور به چسب پیوند حساس است و از چسب پیوند استفاده نشود و فقط درست بسته شود تا رطوبت خارج نگردد و در مناطقی که خطر آلودگی سرطان وجود ندارد مقداری خاک نرم برای حفظ رطوبت ریخته شود. و سپس محکم بسته شود. البته هر چه محل پیوند به سطح خاک نزدیکتر باشد پیوند بهتر می گیرد بخاطر تبادل اکسیژن . زمان پیوند اسکنه موقع خواب پایه و یک هفته قبل از اینکه رشد فعال انجام گیرد

- ارتفاع پیوندک ۲-۳ جوانه داشته باشد و بهتر است ۲ جوانه بیشتر نداشته باشد. تا در اثر باد زیاد تکان نخورد و پیوندک بایستی حتماً شاخه یکساله باشد البته عده ای معتقدند که در انگور (شاخه دو ساله بهتر گیرایی دارد. که باید بررسی شود































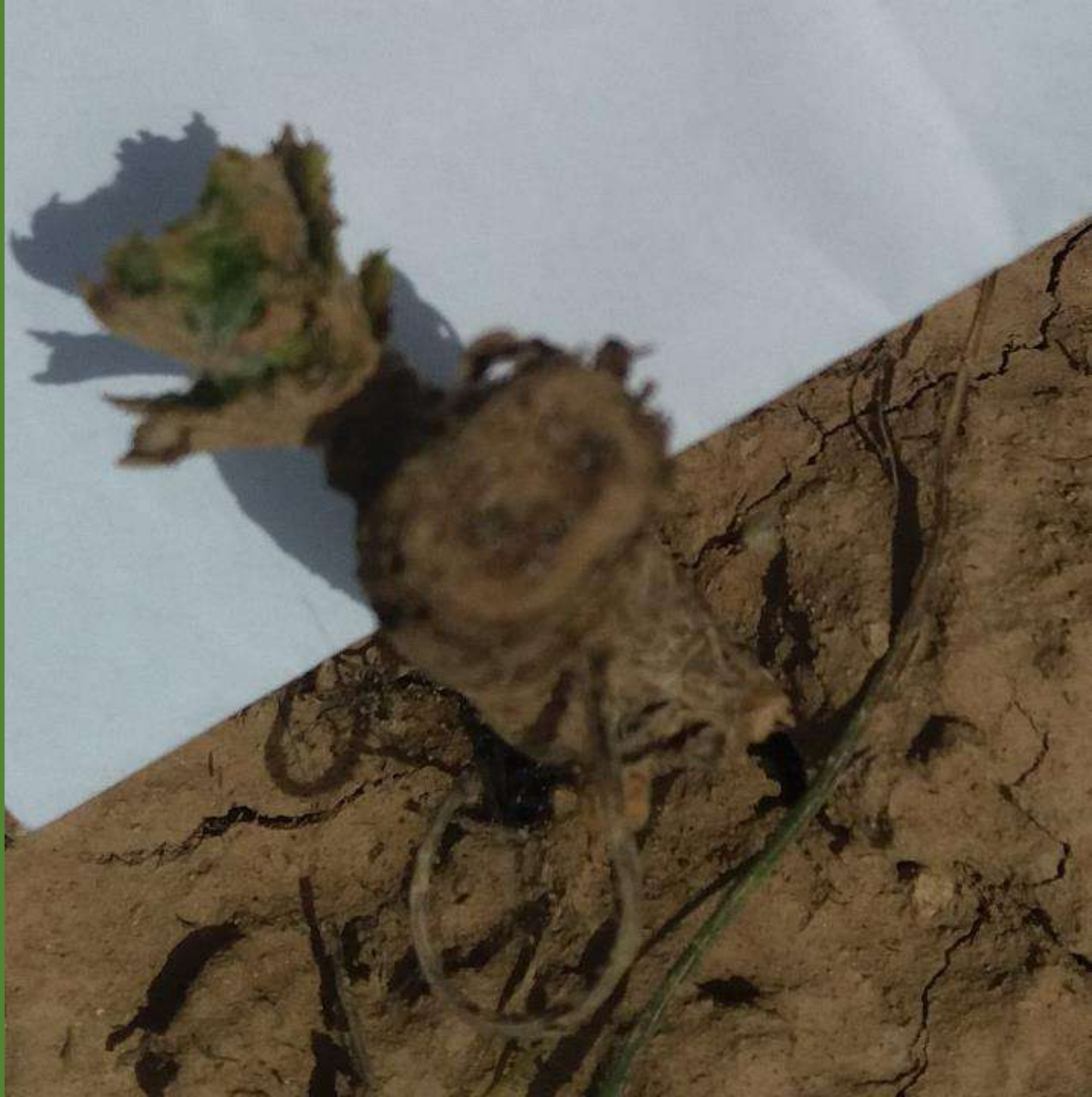




















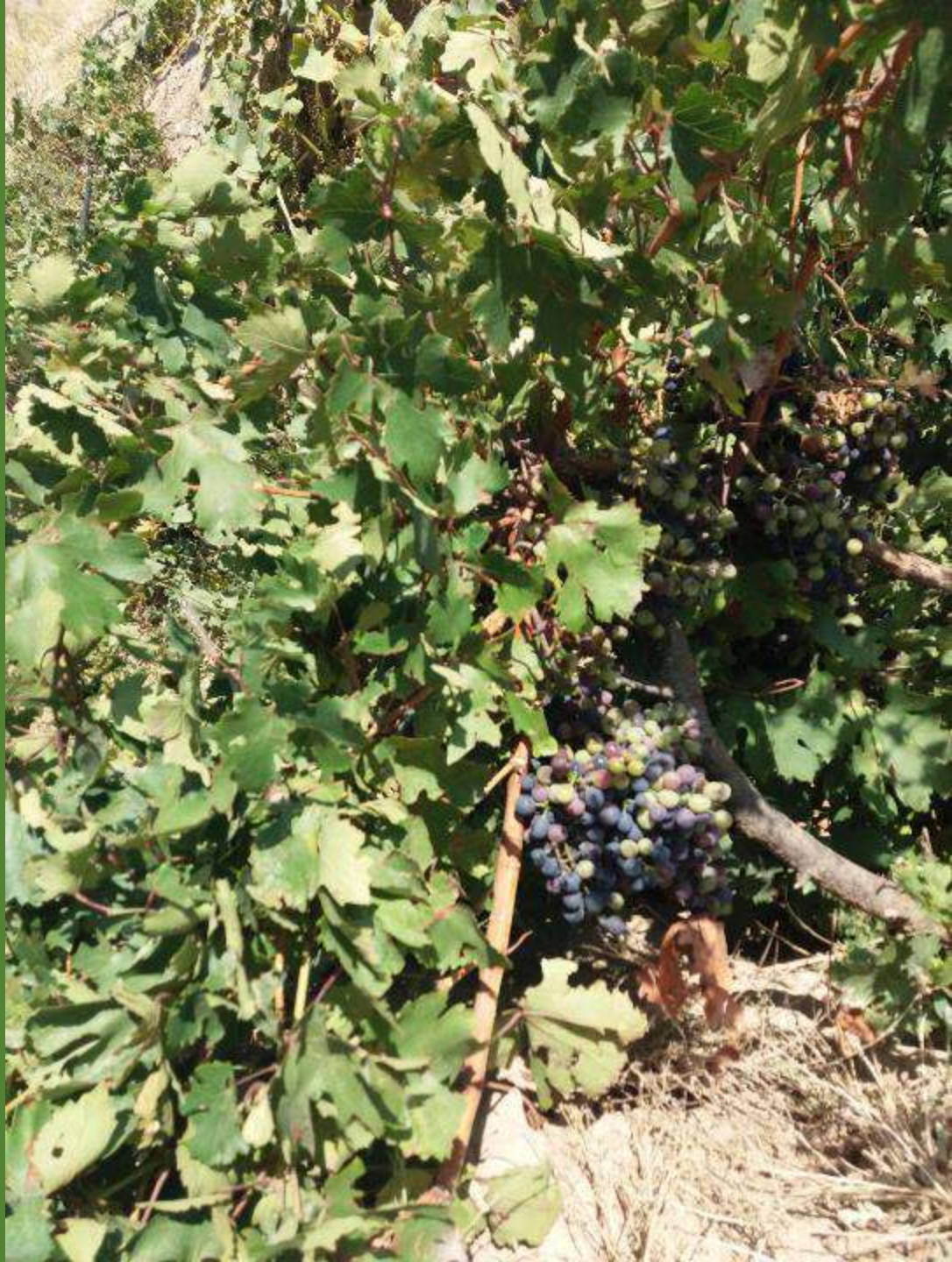














اسکنه علفی یا سبز

• در اجرا شبیه پیوند اسکنه خشبی است. ابتدا شکافی طولی در محل گره شاخه علفی ایجاد و پیوندک سبز علفی تک جوانه‌ای بدون برگ در پایه قرار داده می‌شود. لایه زاینده پایه و پیوندک باید در تماس با همدیگر باشند. سپس محل پیوند با نایلون نازکی به خوبی بسته می‌شود. پس از گرفتن پیوند، نایلون مربوطه به آرامی باز شده و شاخه‌های جانبی نزدیک به محل پیوند حذف خواهند شد تا اجازه رشد به پیوندک داده شود





























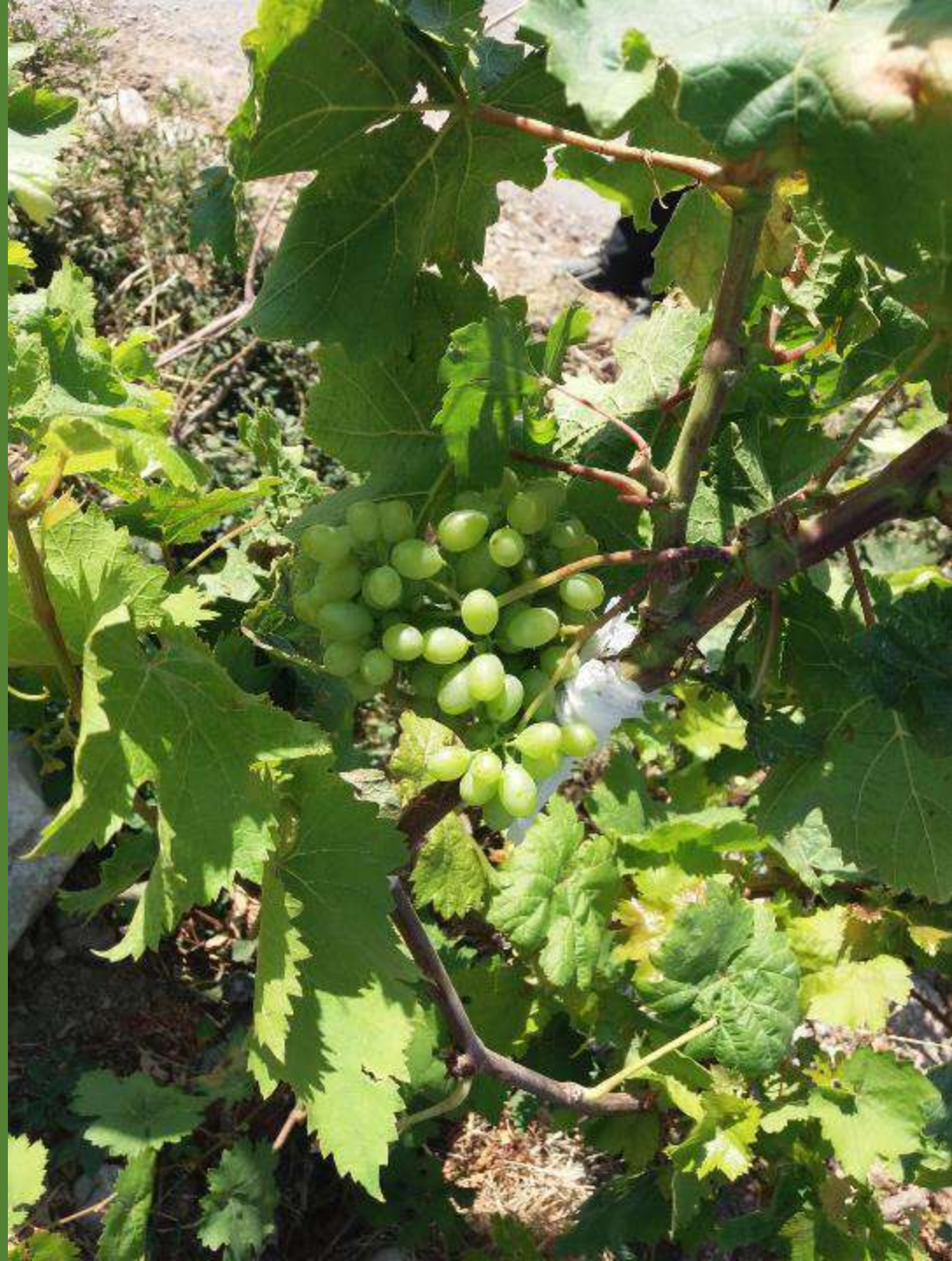
















• پیوند قاشی Chip budding:

پیوند قاشی عموماً "برای شاخه های باریک یعنی با قطر ۱۲ تا ۲۵ میلیمتر مناسب است اجرایی پیوند قاشی راحت تر و بهتر از اسکنه است. تنها نکته ای که باید رعایت کرد، گرفتن پیوندک در موقع خواب وزدن پیوند در زمانیکه اشک مو آغاز نشده و بستن درست آن است. در صورتیکه اشک مو جاری شده باشد بهتر صبر کرد و یک هفته بعد اقدام به پیوند نمود. بخاطر بسپارید که روی شاخه بیشتر از یکساله پیوند بزنید و قسمت پائین پیوندک کمی تراشیده و زیر پوست پایه قرار گیرد، در غیر اینصورت گیرایی به شدت پائین می آید.































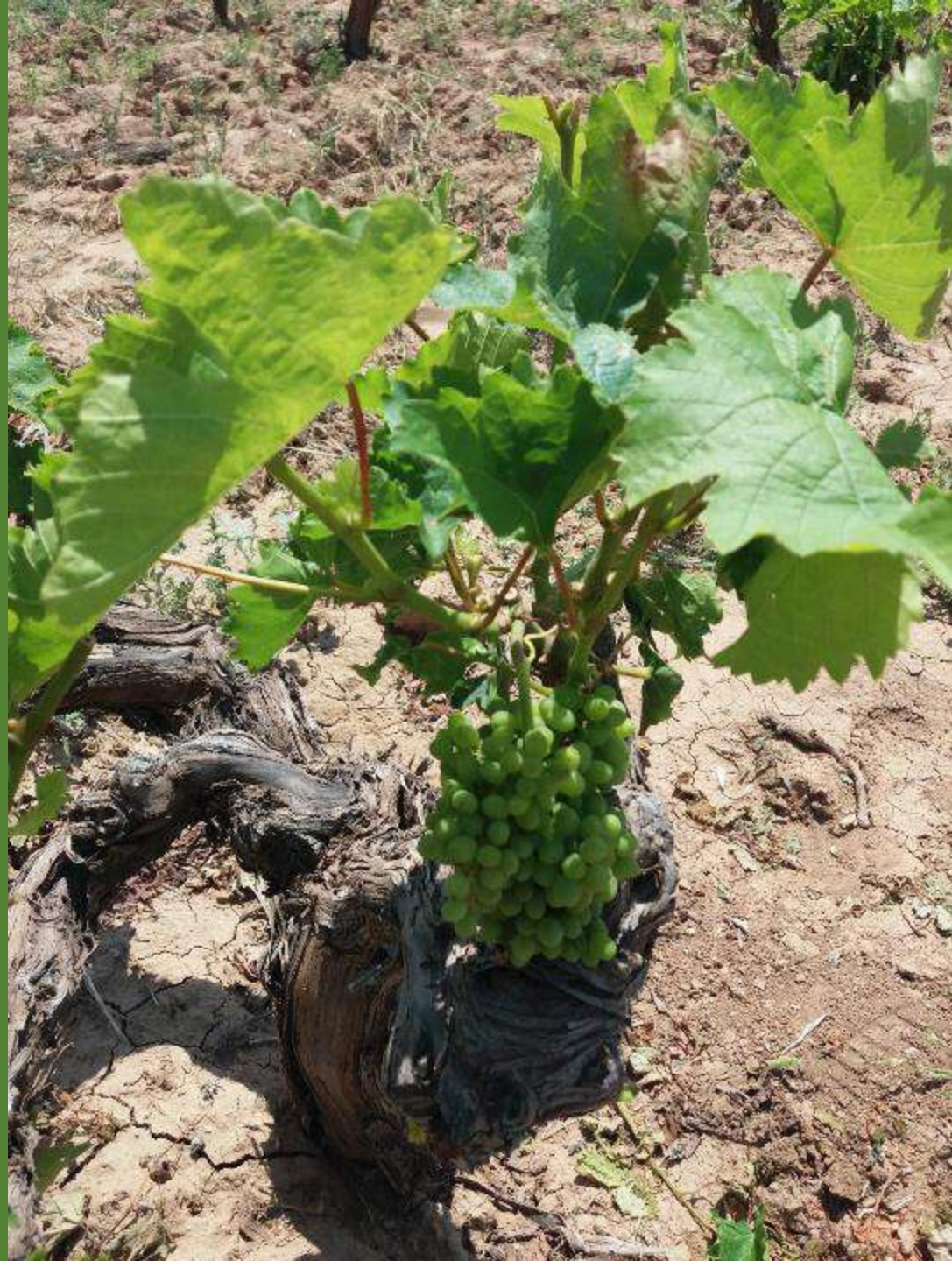
















در بین انواع پیوند برای انگور بهترین پیوند اسکنه سبز است که درموقع رشد فعال گیاه موقعی که شاخه های جدید ۲۰ - ۳۰ سانتی متر رشد کرده اند قابل اجرا است. گیرایی این روش پیوند بالای ۹۶٪ و بیشتر از سایر روش ها است. تنها نکته ای که باید توجه کرد این است که وسط ساقه در پیوندک و ساقه نباید سفید شده باشد، یعنی تمایز بافت چوبی و آبکش مشخص نگردیده باشد. **عیب اسکنه سبز سرمازدگی پیوندک در پائیز زیادتر است.**



پیوند قاشی سریعتر و اجرای آن راحت تر از سایر روش ها است اما عیبی که دارد بعد از رشد پیوندک ها شروع به شکستن از محل اتصال می نمایند و هزینه نگهداری و پیوند گیری آن زیاد می باشد.



پیوند اسکنه خشبی رشد این پیوند بیشتر از سایر روش هاست . اما اجرای آن بسیار وقت گیر و هزینه زیادی دارد



شاد و تندرست باشید





معاونت علمی و فناوری
شبکه دانش کشاورزی
سلسله برنامه‌های ویدیو کنفرانس انتقال دانش به‌روز در گستره ملی بخش کشاورزی

عنوان:

پیوند سرشاخه کاری انگور

سخنران:

دکتر علی دادار

عضو هیأت علمی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی خراسان شمالی
محقق معین